

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на икономиката

Изх. № 02-00-14
Дата 14.06.2017**ДО****Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ****Председател на****Комисията по икономическа политика и туризъм**

Пл. „Княз Александър I“ № 1

София 1169, пл. „Княз Александър I“ № 1

на Ваш № кип 753-01-16/22.05.2017 г.

ОТНОСНО: проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните, № 754-01-7, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 18 май 2017 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

Във връзка с изпратени от Вас проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните, № 754-01-7, внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 18 май 2017 г., Министерството на икономиката изразява следното становище:

По § 1 за създаване на нов чл. 7а:

Следва да се има предвид фактът, че правната рамка на Европейския съюз относно етикетирането на хранителните продукти е предназначена да гарантира на потребителите пълната информация относно съдържанието и състава на продуктите с оглед опазване на тяхното здраве и състояние. На 13 декември 2014 г. влезе в сила нов регламент (Регламент ЕО/1169/2011), който съчетава две директиви в един общ законодателен акт - Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно сближаването на законодателствата на държавите членки относно етикетирането, представянето, рекламата на храните и Директива 90/496/ЕИО на

Съвета относно етикетирането за питателност на храните, изменена с Директива 2003/120/ЕО на Комисията.

Съгласно разпоредбата на чл. 26, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 „Когато страната на произход или мястото на произход на дадена храна е посочено и когато то не е същото като това на основната съставка: а) се посочва страната на произход или мястото на произход на съответната основна съставка; или б) се посочва, че страната на произход или мястото на произход на основната съставка е различно от това на храната.“. Основната новост в Регламент ЕО/1169/2011, която е в сила от 13 декември 2016 г. е изискването производителите да посочват произхода на непреработените меса (за някои видове меса, различни от телешко, което вече трябва да бъде етикетирано за произход), както и наличието на имитации на храни, като например растителни продукти, заместващи сирене или месо и съдържа специфични разпоредби за етикетиране на информацията относно хранителната стойност на преработените храни.

Регламент (ЕС) № 1337/2013 на Комисията определя условията, изискващи (с някои изключения) обозначаването на мястото на отглеждане и мястото на клане на предварително опаковано прясно, охладено или замразено месо от свине, овце, кози и домашни птици. Тези правила са приложими считано от 1 април 2015 г.

В този смисъл може да се счита, че пряко приложимото в държавите членки Европейско законодателство вече е обхванало и урежда хипотезите, предложени с § 1 от законопроекта.

По § 3 за създаване на нов чл. 23а:

Считаме, че предложението е в противоречие с принципа за свободното движение на стоки, който изисква обща регулативна рамка, гарантираща свободното придвижване на продуктите от една част на Европейския съюз към друга по същия начин, по който това става в границите на отделните държави. Правилата, управляващи тези аспекти, могат най-просто да бъдат разделени на две основни групи: продукти, за които са приети общи хармонизирани стандарти и продукти, за които няма хармонизирани стандарти. Така в по-голямата си част достиженията на правото на Европейския съюз, предмет на раздел „Свободно движение на стоки“, са разделени на „хармонизирани“ и „нехармонизирани“ области.

За продуктите от нехармонизираната област водещ е принципът, че ако един продукт е законно пуснат на пазара на една държава членка на Европейския съюз, то той може да бъде продаван във всички държави от Съюза.

Освен това, разпоредбите на членове от 34 до 37 от Договора за функционирането на Европейския Съюз въвеждат забрана за количествени ограничения между държавите членки. При тълкуването на термина количествени ограничения принципът се прилага във всички мерки с еквивалентен ефект. Подобни мерки включват и нормативните изисквания за приоритизиране на национална продукция посредством преференции или чрез налагането на технически изисквания

в добавка към приетите изисквания за продуктите, обхванати от хармонизираното европейско законодателство.

В контекста на гореизложеното считаме, че приемането на предложението по § 3 би било в противоречие с правото на Европейския съюз и приемането му би довело до негативни правни последици за Република България.

Допълнително следва да се отбележи, че предложението ЗИД на ЗХ представлява технически регламент по смисъла на Директива (ЕС) 2015/1535 от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество. В тази връзка, проектът на ЗИД на ЗХ следва да бъде нотифициран пред Европейската комисия в срок не по-малко от три месеца преди неговото приемане.

Приемането му би предизвикало започване на процедура по нарушение на законодателството на ЕС от страна на Европейската комисия.

Изразяваме също несъгласие с твърдението изложено в мотивите към законопроекта, че текстът на § 3 „не ограничава чуждите производители на храни, особено от региони с различни климатични характеристики, да предлагат своите стоки на българския пазар“. Преди всичко законопроектът въвежда мерки равностойни на количествени ограничения за предлаганите на българския пазар вносни храни и алкохолни напитки, поради което не може да се твърди, че той не е дискриминационен спрямо стоки, доставяни от други държави членки на Европейския съюз или от внос от трети страни. Освен това ограниченията се отнасят за всички вносни храни, независимо от държавата на произход, т.е. ако законопроектът бъде приет – рестрикциите ще се прилагат и за „региони с различни климатични характеристики“, от които се доставят стоки, произведени в България (банани, цитрусови плодове и др.).

Независимо от гореизложеното, считаме че предложеният текст в § 3 и по-конкретно на чл. 23а, т. 5 по отношение на виното и спиртните напитки противоречи на текста на чл. 1, ал. 2 от действащия Закон за храните, където изрично е указано, че изискванията и правилата относно виното, оцета и спиртните напитки се уреждат със Закона за виното и спиртните напитки (ЗВСН).

В чл. 123 от ЗВСН е записано определение за традиционни български спиртни напитки и това са: винена, гроздова, джиброва и плодова ракия, ракия от плодове джибри, анасонова спиртна напитка "Мастика" и мента. Тези напитки са популярни и са сред най-търсените и предлагани в търговската мрежа. Произведените в България водка, джин, бренди и др. също са предпочитани, тъй като са в ценовия диапазон на средния потребител. Считаме че, не е необходимо и достатъчно обосновано в мотивите на вносителите със закон да се определят количества за тяхното предлагане.

В Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз от 15 януари 2008 г., относно определението, описанието,

представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки са определени 46 категории (видове) спиртни напитки. Повечето от тях по принцип не се произвеждат у нас, а за тези с географско указание съществува ограничение за производство само в определена държава като узо, уиски „Bourbon“, „Scotch“ и др. Евентуалното въвеждане на законови ограничения за предлагане на български спиртни напитки в търговската мрежа ще доведе до ограничен асортимент и ще лиши потребителите от право на избор при условията на свободен пазар.

Във връзка с гореизложеното, предлагаме § 3 от проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните да отпадне.

Независимо, че споделяме мнението относно необходимостта от ефективно подпомагане на местните производители на селскостопански стоки, считаме че това следва да се осъществи чрез мерки, които са приемливи от гледна точка на членството на страната в ЕС и не предизвикват проблеми на пазара или трудности с прилагането им.

В заключение отбелязваме, че са налице и някои сериозни индикации за възможно противоречие между представения законопроект и правилата на конкуренцията. Поради това би било коректно проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за храните да бъде изпратен за съгласуване до Комисията за защита на конкуренцията.

С уважение,

ЕМИЛ КАРАНИКОЛОВ
Министър на икономиката

